

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Filipa Dienstbiera a soudkyň JUDr. Marie Žiškové a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobce: **L. H.**, zastoupeného JUDr. Emilem Fleglem, advokátem se sídlem K Chaloupkám 3170/2, Praha 10, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**, se sídlem Žerotínovo náměstí 449/3, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 6. 2016, č. j. JMK 101553/2016, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 1. 11. 2017, č. j. 41 A 42/2016 – 44,

takto:

I. Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 1. 11. 2017, č. j. 41 A 42/2016 – 44, **se zrušuje**.

II. Rozhodnutí Městského úřadu Boskovice ze dne 26. 10. 2015, č.j. DOP/DP-328/2015, a rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje ze dne 28. 6. 2016, č. j. JMK 101553/2016, **se zrušují** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.

III. Žalovaný **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o žalobě ani o kasační stížnosti.

IV. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 16.228 Kč, a to do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku, k rukám JUDr. Emila Flegla, advokáta.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobce dne 16. 07. 2015 v 13.25 hod v obci Žďár, okres Blansko, na silnici II/150 překročil při řízení motorového vozidla tovární značky X, X, nejvyšší dovolenou rychlost v obci 50 km/h. Konkrétně byla žalobci naměřena rychlost vozidla 77 km/h, po odečtu možné odchylky měřicího zařízení (tj. vozidlového radaru RAMER 7 CCD) ± 3 km/h byla jako nejnižší skutečná rychlost naměřena rychlost jízdy 74 km/h.

[2] Městský úřad Boskovice, rozhodl dne 26. 10. 2015 o vině žalobce ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu).

[3] Za přestupek žalobci uložil pokutu ve výši 2.500 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu jednoho měsíce od právní moci rozhodnutí, rovněž žalobci uložil povinnost uhradit paušální náhradu nákladů správního řízení ve výši 1.000 Kč.

[4] V záhlaví specifikovaným rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí městského úřadu.

II. Řízení před krajským soudem

[5] Proti rozhodnutí žalovaného žalobce brojil žalobou u Krajského soudu v Brně, který žalobu zamítl jako nedůvodnou.

[6] Soud nepřisvědčil námitce, že žalobce reálně nebyl vyrozuměn o konání ústního jednání u prvostupňového správního orgánu. Žalobce byl zastižen na adrese trvalého bydliště. Předvolání k nařízenému jednání totiž převzal osobně dne 13. 08. 2015. Na doručence je v kolonce „prohlášení příjemce zásilky“ jméno a příjmení uvedeno tiskacím písmem L. H.. Pod tím je vyplněno, že zásilka byla převzata 13. 08. 2015. V kolonce „podpis“ je psacím písmem uvedeno H.. Na doručence se také nachází jméno, příjmení i podpis pracovníka doručující uvedenou písemnost žalobci.

[7] Žalobci bylo doručováno na adresu jeho trvalého bydliště, a to z toho důvodu, že ve správním řízení žádnou jinou adresu pro doručování správnímu orgánu neuvedl. Doručovací adresu do Plzně uvedl toliko Policii České republiky do oznámení o přestupku. To však ještě nepředstavuje sdělení doručovací adresy správnímu orgánu.

III. Kasační stížnost

[8] Proti rozsudku krajského soudu brojí žalobce (stěžovatel) kasační stížností podle § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního („s. ř. s.“).

[9] Stěžovatel namítá, že nebyl vyrozuměn o konání ústního jednání ve správním řízení. I za situace, kdy na doručence k předvolání nebylo uvedeno číslo občanského průkazu osoby přebírající zásilku, bylo jednoznačně prokazatelné, že zásilku nepřevzal stěžovatel. Podpis na doručence se totiž neshodoval s podpisem stěžovatele. Stěžovatel již v

rámci odvolání proti rozhodnutí městského úřadu namítl nutně existující odlišnost podpisů. Jako důkaz ke srovnání podpisů předložil fotokopii svého občanského průkazu. Výslovně žádal, aby byla jako důkaz provedena dodejka k dané písemnosti. Následně u soudu stěžovatel předložil za účelem porovnání podpisů k nahlédnutí svou podepsanou pracovní smlouvu ze dne 28. 04. 2014. Není tedy pravda, že žalobce nepředložil žádný důkaz, neboť tento byl po celou dobu součástí spisového materiálu a stěžovatel se opakovaně dožadoval porovnání podpisů v rámci dokazování.

[10] Stěžovatel si po skončení soudního řízení prostřednictvím reklamace u České pošty vyžádal „Potvrzení o převzetí zásilky“, které přikládá jako důkaz toho, že zásilku nikdy nepřevzal. Na potvrzení je v kolonce „Osobní doklad“ uvedeno „OP X“, tedy číslo OP stěžovatelova otce.

[11] Příslušníci Policie České republiky sepsali oznámení přestupku pouze za účelem jeho předání správnímu orgánu. Žalobce tedy správnímu orgánu sdělil doručovací adresu, a to prostřednictvím Policie České republiky. Tento postup je přitom konformní s judikaturou kasačního soudu.

[12] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti setrval na své dosavadní argumentaci a ztotožnil se s právním názorem krajského soudu.

IV. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[13] Kasační stížnost je přípustná. Nejvyšší správní soud přezkoumal rozhodnutí krajského soudu v mezích uplatněných důvodů a vad, ke kterým je povinen přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[14] Kasační stížnost je důvodná.

[15] Kasační stížnost stěžovatele nastiňuje dva relativně samostatné problémy. Otázku právní, tedy zda lze považovat za adresu sdělenou správnímu orgánu ve smyslu § 19 odst. 4 správního řádu i adresu zjištěnou v době spáchání přestupku (tj. v době, kdy správní řízení ještě ani nebylo formálně zahájeno), uvedenou policistům při silniční kontrole a zaznamenanou v oznámení o přestupku. Dále otázku skutkovou, tedy zda byly některé zásilky (včetně předvolání k ústnímu jednání ve správním řízení) doručeny skutečně stěžovateli, nebo naopak jeho otci-jmenovci.

[16] Podle § 20 odst. 1 správního řádu platí, že „[f]*yzické osobě se písemnost doručuje na adresu pro doručování (§ 19 odst. 4), na adresu evidovanou v informačním systému evidence obyvatel, na kterou jí mají být doručovány písemnosti, na adresu jejího trvalého pobytu, ve věcech podnikání do místa podnikání, nebo při doručování prostřednictvím veřejné datové sítě na její elektronickou adresu; fyzické osobě lze však doručit, kdekoli bude zastižena.*“ Z uvedeného ustanovení vyplývá, že správní orgán má přednostně doručovat účastníku řízení na adresu pro doručování. Co se touto adresou rozumí, plyne z § 19 odst. 4 správního řádu, dle kterého: „[n]*evylučuje-li to zákon nebo povaha věci, na požádání účastníka řízení správní orgán doručuje na adresu pro doručování nebo elektronickou adresu, kterou mu účastník řízení sdělí, zejména může-li to přispět k urychlení řízení; taková adresa*

může být sdělena i pro řízení, která mohou být u téhož správního orgánu zahájena v budoucnu“ (zdůraznění doplněno NSS).

[17] V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2012, č. j. 7 As 16/2012 – 58, se účastník řízení dovolával povinnosti správního orgánu doručovat na adresu v Centrální evidenci obyvatel a zpochybňoval zákonnost doručování na adresu jím uvedenou při silniční kontrole. Kasační soud však vyslovil, že doručování ve správním řízení na adresu sdělenou Policii do oznámení o přestupku bylo v souladu se zákonem.

[18] Stejně jako v nyní projednávané věci měl i tehdy správní orgán k dispozici adresu, která byla zjištěna policisty v době spáchání přestupku a na tuto adresu po celou dobu správního řízení v I. stupni doručoval písemnosti. Takový postup je podle kasačního soudu v souladu s § 19 odst. 4 správního řádu.

[19] Oznámení o přestupku jako takové je bezpodmínečně vždy součástí správních spisů a správní orgány tak nemohou rozumě tvrdit, že si tohoto implicitního sdělení doručovací adresy nejsou vědomy. Za situace, kdy následně správní orgány skutečně zahájí řízení o přestupku, lze toto implicitní sdělení adresy pro doručování chápat jako materiálně souladné s § 37 odst. 1 a 2 správního řádu. Opačný postup by byl výrazem přepjatého formalismu a (jak je patrno v nyní projednávané věci) v konečném důsledku by nerespektoval práva obviněného z přestupku vyplývající z čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod nebo čl. 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (rozsudek ESLP ve věci *Axen v. SRN* ze dne 8. 12. 1983, stížnost č. 8273/78). Uvedení doručovací adresy přestupcem v oznámení o přestupku tudíž lze považovat za úkon účastníka směřující vůči správnímu orgánu.

[20] Lhostejno přitom, zda je oznámení o přestupku stvrzené podpisem přestupce, nebo nikoliv. Kasační soud si je vědom stávající judikatury týkající se formálních náležitostí úkonů směřujících vůči správním orgánům (rozsudky ze dne 20. 7. 2010, č. j. 8 As 65/2009 – 111, ze dne 16. 12. 2010, č. j. 1 As 90/2010 – 95, a ze dne 30. 3. 2016, č. j. 4 As 40/2016 – 39). Podstatné ovšem je, že v oznámení o přestupku stěžovatele je patrné číslo občanského průkazu, z něhož policista jako úřední osoba zaznamenává do protokolu trvalý pobyt přestupce. Je-li tedy současně policistou vyplněna kolonka „adresa pro doručování/datová schránka“, již z povahy věci je zřejmé, že se jedná o údaj, který policistovi sdělil právě přestupce a nikdo jiný (tento údaj zároveň nelze z občanského průkazu zjistit). Oznámení o přestupku je ostatně vždy stvrzeno alespoň podpisem policisty, jakožto úřední osoby.

[21] Stěžovatel doložil ke kasační stížnosti potvrzení o převzetí zásilky vyžádané od České pošty osvědčující, že předmětná zásilka obsahující oznámení o přestupku a předvolání k nařízenému jednání byla vydána osobě s jiným než stěžovatelovým číslem OP. Jakkoliv stěžovatel uplatnil některé důkazy po lhůtě uvedené v § 71 ve spojení s § 72 odst. 1 s. ř. s., nelze současně opomenout, že po celou dobu správního (i soudního) řízení existovala přinejmenším rozumná pochybnost o tom, zda se předmětné písemnosti skutečně dostaly do jeho dispoziční sféry. Tuto pochybnost stěžovatel podpořil i některými včas uplatněnými důkazními návrhy (srovnáním podpisů na občanském průkazu otce a pracovní smlouvě stěžovatele). Pokud by krajský soud neodmítl provést tyto včas uplatněné důkazy pro nadbytečnost, fakticita doručování předvolání k ústnímu

jednání by bývala mohla být zjištěna nade vší pochybnost. Za této situace by však postačilo, kdyby soud býval rozhodl v souladu s judikatorním závěrem vysloveným v rozsudku ze dne 27. 7. 2012, č. j. 7 As 16/2012 – 58.

[22] Správní orgán prvního stupně pochybil, když nerespektoval práva obviněného, které mu jako účastníkovi řízení o přestupku přísluší podle správního řádu a zákona o přestupcích. Námitka, že v případě stěžovatele došlo k projednání přestupku v nepřítomnosti obviněného, resp. nedoručení oznámení o zahájení řízení o přestupku a předvolání k nařízenému jednání, je proto důvodná. Krajský soud pochybil, když žalobě stěžovatele nevyhověl.

V. Závěr a náklady řízení

[23] Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost důvodnou, proto rozsudek krajského soudu zrušil (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[24] Protože již v řízení před krajským soudem byly důvody pro zrušení správních rozhodnutí vydaných v prvním i v druhém stupni, rozhodl Nejvyšší správní soud tak, že za použití § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. současně zrušil i rozhodnutí žalovaného a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 3 a 4 s. ř. s.). Zruší-li Nejvyšší správní soud i rozhodnutí správního orgánu a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, je tento správní orgán vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozhodnutí (§ 110 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 78 odst. 5 s. ř. s.).

[25] Tento názor, jehož podstata je zachycena v bodu [19] a [20] tohoto rozsudku lze shrnout tak, že v dané věci bylo nutno předvolání k nařízenému jednání zaslat na doručovací adresu, kterou stěžovatel sdělil policejní hlídce do oznámení o přestupku. Městský úřad proto znovu nařídí jednání.

[26] Nejvyšší správní soud je posledním soudem, který o věci rozhodl, proto musí určit náhradu nákladů celého soudního řízení. Ve vztahu k výsledku celého soudního řízení je pak nutno posuzovat procesní úspěšnost účastníků řízení. Podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení § 120 s. ř. s. má úspěšný žalobce právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů proti účastníkům řízení, kteří úspěch ve věci neměli. Z tohoto pohledu je nutno za úspěšného účastníka považovat žalobce, neboť se v průběhu celého řízení domáhal zrušení rozhodnutí správních orgánů; naopak žalovaný měl v řízení zájem na zachování rozhodnutí správních orgánů.

[27] Co se týče nákladů řízení o žalobě, ty spočívají v zaplaceném soudním poplatku ve výši 3.000 Kč. Žalobce nebyl v řízení před krajským soudem zastoupen advokátem.

[28] Náklady řízení o kasační stížnosti pak spočívají v zaplaceném soudním poplatku ve výši 5.000 Kč a rovněž odměně advokáta. Ta je tvořena odměnou za dva úkony právní služby [převzetí a příprava zastoupení podle § 11 odst. 1 písm. a) advokátního tarifu a sepsání kasační stížnosti podle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu], přičemž sazba odměny za dva úkony činí 6.200 Kč, a dvěma paušálními částkami ve výši 600 Kč (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu). Kasační soud z veřejných rejstříků zjistil, že je advokát plátcem

DPH. Náklady žalobce co do právního zastoupení v řízení před správními soudy tak činí 8.228 Kč.

[29] Celkové náklady řízení o žalobě i kasační stížnosti žalobce pak činí celkem 16.228 Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. května 2018

JUDr. Filip Dienstbier
předseda senátu